

LIEČBA BOLESTI ONKOLOGICKÉHO PACIENTA

- NEODDELITEĽNÁ SÚČASŤ KOMPLEXNEJ
STAROSTLIVOSTI -

BOLEŠŤ PRI NÁDOROVOM OCHORENÍ

- MÁ PRVKY AKÚTNEJ AKO I CHRONICKEJ BOLESTI,
- JE DLHOTRVAJÚCA A NÁVRATNÁ,
- SPOJENÁ S KONTINUÁLNYM NOCICEPTÍVNYM STIMULOM
- SPOJENÁ SO **TOTÁLNA BOLEŠŤ**
- ČASTO JE SP

OM NA

HMOTNOSTI, KACHEKTIZÁCIU, NETOLEROVANÍM

ZÁŤAŽE, VYČERPANOSŤOU, BEZNÁDEJOU

A UVEDOMOVANÍM SI BLÍZKEHO KONCA

LISTINA PRÁV PACIENTA S NÁDOROVOU BOLEŠŤOU

- MÁM PRÁVO, ABY MI PROFESIONÁLNI ZDRAVOTNÍCI, MOJA RODINA, PRIATELIA AKO AJ OSTATNÍ OKOLO MŇA, VERILI, ŽE MÁM BOLEŠŤ
- MÁM PRÁVO NA ÚĽAVU BOLESTI, BEZ OHĽADU NA TO, ČO JU VYVOLALO, ALEBO AKÁ SILNÁ JE
- MÁM PRÁVO BYŤ LIEČENÝ V KTOROMKOĽVEK ČASE. KEĎ POTREBUJEM LIEK OD BOLESTI, NESMIEM BYŤ LIEČENÝ AKOBY SOM BOL NARKOMAN
- MÁM PRÁVO NA ÚĽAVU BOLESTI AJ PRI VYŠETROVACÍCH A LIEČEBNÝCH ZÁKROKOCH
- MÁM PRÁVO NA OCHRANU PRED EUTANÁZIOU A NA HOSPICOVÚ STAROSTLIVOSŤ, KEĎ SA PRE ŇU ROZHODNEM

DIAGNOSTIKA BOLESTI

PÔVOD (PRÍČINA) BOLESTI:

- **RAST A INVÁZIA NÁDORU**

- KOSTI, SLIZNICE, KOŽA, NERVY, CIEVY, VISCERÁLNE ORGÁNY

- **DIAGNOSTIKA NÁDOROVÉHO OCHORENIA**

- GFS, KOLONOSKOPIA, PUNKCIE, EXCÍZIE...

- **LIEČBA NÁDOROVÉHO OCHORENIA**

- POOPERAČNÁ BOLEŠŤ, POSTCHEMOTERAPEUTICKÁ BOLEŠŤ, POSTRADIAČNÁ BOLEŠŤ

- **BOLEŠŤ NESÚVISIACA S NÁDOROM**

- MYOFASCIÁLNA BOLEŠŤ, POSTHERPETICKÁ NEURALGIA, DEG.DEF. ZMENY PRI OSTEOPORÓZE, VERTEBROGÉNNA BOLEŠŤ, ARTROTICKÁ PRI ARTRÓZE VÁHONOSNÝCH KLBOV, NEUROPATICKÁ BOLEŠŤ...

DIAGNOSTIKA BOLESTI

P (PAIN) – LOKALIZÁCIA

Q (QUALITY) - CHARAKTER - OSTRÁ, TUPÁ, PÁLIVÁ, KRČOVITÁ...

R (RADIATION) - VYŽAROVANIE

S (SEVERITY) – INTENZITA -SLABÁ-MIERNÁ-STREDNÁ-SILNÁ-VEĽMI SILNÁ-KRUTÁ

T (TIME) - TRVANIE - STÁLA, ZÁCHVATOVITÁ, PRAVIDELNE SA ZHORŠUJÚCA...

ZHORŠOVANIE BOLESTI

ÚĽAVOVÁ POLOHA

PREDCHÁDZAJÚCA LIEČBA (ANALGETIKÁ, PSYCHOFARMAKÁ)

SPRIEVODNÉ ŤAŽKOSTI (STRACH, CHUDNUTIE, ZÁPCHA...)

ADEKVÁTNOSŤ LIEČBY BOLESTI

CIEĽ: **ZLEPŠENIE KVALITY ŽIVOTA**
LIMITOVANÉHO NÁDOROVÝM OCHORENÍM

- **TLMENIE INTENZITY BOLESTI**
 - V RÁMCI DIAGNOSTIKY OCHORENIA
 - V RÁMCI LIEČBY OCHORENIA
- **KONTROLA NEGATÍVNYCH SPRIEVODNÝCH JAVOV**
 - STRACH
 - NESPAVOSŤ
 - DEPRESIA, BEZMOCNOSŤ....
 - NUTRÍCIA, VYPRÁZDŇOVANIE

OVPLYVNENIE A LIEČBA BOLESTI

CIEĽ: **ZLEPŠENIE KVALITY ŽIVOTA**
LIMITOVANÉHO NÁDOROVÝM OCHORENÍM

- **VYSVETLENIE A PSYCHICKÁ PODPORA**
- **FARMAKOLOGICKÉ OVPLYVNENIE**
 - **KAUZÁLNA LIEČBA**
 - **PODPORNÁ A PALIATÍVNA LIEČBA**

OVPLYVNENIE BOLESTI A OVPLYVNENIE PRIDRUŽENÝCH ŤAŽKOSTÍ

- **ANALGETIKÁ**
- **KOANALGETIKÁ A ADJUVANCIÁ**

- **NEFARMAKOLOGICKÉ POSTUPY**

ANALGETICKÝ REBRÍK WHO

CHRONICKÁ BOLEŠŤ

III.
SILNÁ BOLEŠŤ

OPIOIDY PRE SILNÚ BOLEŠŤ
+/- neopioidné analgetiká / NSA
+/- adjuvantné lieky

II.
STREDNE SILNÁ
BOLEŠŤ

OPIOIDY PRE STREDNE SILNÚ BOLEŠŤ
+/- neopioidné analgetiká / NSA
+/- adjuvantné lieky

I.
MIERNA BOLEŠŤ

NEOPIOIDNÉ ANALGETIKÁ / NSA
+/- adjuvantné lieky

AKÚTNÁ BOLEŠŤ

VŠEOBECNÉ DOPORUČENIA

- **Pri pretrvávajúcej bolesti aplikáciu samotných neopioidných analgetík /antiflogistík **NEPREDLŽUJEME****
 - Stropný efekt** ⇒ maximálne dávky predstavujú nanajvyš 1,5 - 2 násobok štandardných dávok
= nízky analgetický potenciál
 - OPATRNOŠŤ:** seniori (nad 65r.), pacienti s poruchami obličiek, KVS, GITu, koagulácie
- **Volíme kombináciu neopioidov s opioidmi a adjuvanciami**
⇒ vhodná kombinácia znižuje denné dávky jednotlivých analgetík

ADJUVANTNÉ LIEKY

FARMAKÁ, KTORÉ ZMIERŇUJÚ ÚČINKY ONKOLOGICKEJ LIEČBY

- Antiemetiká
- Laxanciá
- Antacidá
- Antihistaminiká

FARMAKÁ, KTORÉ POTENCUIJÚ ÚČINOK ANALGETÍK, RESP. MAJÚ VLASTNÝ ANALGETICKÝ ÚČINOK

- Kortikosteroidy
- Antidepresíva
- Neuroleptiká
- Antikonvulzíva
- Myorelaxanciá
- Regulátory kostného metabolizmu
- Spasmolytiká
- Lokálne anestetiká

ZÁSADY KONTROLY BOLESTI U ONKOLOGICKÝCH PACIENTOV

MEDIKAMENTÓZNA LIEČBA PODĽA INTENZITY BOLESTI A PODĽA PATOFYZIOLÓGIE BOLESTI

DODRŽANIE WHO STUPŇOVITEJ SCHÉMY

UPREDNOSTNENIE NEINVAZÍVNYCH METÓD

UPREDNOSTNENIE RETARDOVANÝCH FORIEM

LIEČBA PRELOMOVEJ BOLESTI RÝCHLOUČINKUJÚCIMI FORMAMI

OPIOIDNÉ ANALGETIKÁ – ANALGETICKÁ POTENCIA

**BEZ
PRESKRIBČNÉHO
OBMEDZENIA**

TRAMADOL = **0,1**
DIHYDROCODEIN = **0,15**

**BEZ
PRESKRIBČNÉHO
OBMEDZENIA**

MORFÍN = **1**

**S
OBMEDZENOU
PRESKRIBCIU**

OXYCODON = **1,8 – 2,0**
HYDROMORFON = **5 – 7,5**
BUPRENORPHIN = **50 - 60**
FENTANYL = **60 - 80**

ANALGETICKÁ POTENCIA

-

+

OPIOIDNÉ ANALGETIKÁ – ANALGETICKÁ POTENCIA

**BEZ
PRESKRIBČNÉHO
OBMEDZENIA**

TRAMADOL = **0,1**
DIHYDROCODEIN = **0,15**

**BEZ
PRESKRIBČNÉHO
OBMEDZENIA**

MORFÍN = 1

**S
OBMEDZENOU
PRESKRIBCIU**

OXYCODON = **1,8 – 2,0**
HYDROMORFON = **5 – 7,5**
BUPRENORPHIN = **50 - 60**
FENTANYL = **60 - 80**

ANALGETICKÁ POTENCIA

-

+

OPIOIDNÉ ANALGETIKÁ – ANALGETICKÁ POTENCIA

**BEZ
PRESKRIBČNÉHO
OBMEDZENIA**

TRAMADOL = 0,1
DIHYDROCODEIN = 0,15

**BEZ
PRESKRIBČNÉHO
OBMEDZENIA**

MORFÍN = 1

**S
OBMEDZENOU
PRESKRIBCIU**

OXYCODON = 1,8 – 2,0
HYDROMORFON = 5 – 7,5
BUPRENORPHIN = 50 - 60
FENTANYL = 60 - 80

ANALGETICKÁ POTENCIA

-

+

OPIOIDNÉ ANALGETIKÁ – ANALGETICKÁ POTENCIA

**BEZ
PRESKRIBČNÉHO
OBMEDZENIA**

TRAMADOL = **0,1**
DIHYDROCODEIN = **0,15**

**BEZ
PRESKRIBČNÉHO
OBMEDZENIA**

MORFÍN = **1**

**S
OBMEDZENOU
PRESKRIBCIU**

OXYCODON = 1,8 – 2,0
HYDROMORFON = 5 – 7,5
BUPRENORPHIN = 50 - 60
FENTANYL = 60 - 80

ANALGETICKÁ POTENCIA

-

+

OPIOIDNÉ ANALGETIKÁ – ANALGETICKÁ POTENCIA

**BEZ
PRESKRIBČNÉHO
OBMEDZENIA**

TRAMADOL = 0,1
DIHYDROCODEIN = 0,15

**BEZ
PRESKRIBČNÉHO
OBMEDZENIA**

MORFÍN = 1

**S
OBMEDZENOU
PRESKRIBCIU**

OXYCODON = 1,8 – 2,0
HYDROMORFON = 5 – 7,5
BUPRENORPHIN = 50 - 60
FENTANYL = 60 - 80

**V KOMPETENCII
PRAKTICKÉHO LEKÁRA**

POTENCIA

OPIOIDNÉ ANALGETIKÁ – ANALGETICKÁ POTENCIA

ONKOLÓG
ALGEZIOLÓG
NEUROLÓG
ORTOPÉD
REUMATOLÓG

BEZ
PRESKRIBČNÉHO
OBMEDZENIA

TRAMADOL = **0,1**
DIHYDROCODEIN = **0,15**

BEZ
PRESKRIBČNÉHO
OBMEDZENIA

MORFÍN = **1**

S
OBMEDZENOU
PRESKRIBCIU

OXYCODON = 1,8 – 2,0
HYDROMORFON = 5 – 7,5
BUPRENORPHIN = 50 - 60
FENTANYL = 60 - 80

ANALGETICKÁ POTENCIA

-

+

*„ Všetci môžeme byť ospravedlnení za to,
že nemôžeme pacienta vyliečiť,
ale nie za to, že sme sa nepokúsili zmierniť
jeho utrpenie a bolesť.“*

W. H. Striebel

ĎAKUJEM
ZA
POZORNOST